

Rembrandt

de beroemde schilder

Toeristen vanuit de hele wereld komen naar het Rijksmuseum in Amsterdam, speciaal voor één schilderij: De Nachtwacht van Rembrandt. Waarom is dit schilderij zo bijzonder én waarom werd Rembrandt zo'n beroemde schilder?

Rembrandt Harmenszoon van Rijn wordt in 1606 geboren in Leiden, in een gezin van negen kinderen. Zijn vader is molenaar. Al snel blijkt dat Rembrandt goed kan tekenen.

Op zijn veertiende gaat hij in de leer bij een meesterschilder. Rembrandt begint als hulpje: kwasten binden, verf maken. En tekenen, heel veel tekenen. Pas later mag hij gaan schilderen.

Echte mensen

Zelfportret Rembrandt

Rembrandt vindt het heel belangrijk om echte mensen uit te beelden. Mensen die bezig zijn met dagelijkse dingen in het huis of hun werk. Hij vindt het ook een uitdaging echte gezichtsuitdrukkingen te schilderen, iemand die boos is, of blij of iemand die nadenkt.

En als hij geen model kan vinden, dan oefent Rembrandt op zichzelf voor de spiegel.

Hoe ziet iemand eruit als hij boos is, verdrietig of verbaasd? Al die verschillende rollen speelt Rembrandt voor de spiegel. Heel precies tekent hij de uitdrukking van de ogen, de mond.

En al die verschillende gezichten gebruikt hij weer in zijn schilderijen. Het gaat hem goed af. Al gauw begint Rembrandt een eigen schildersbedrijf, samen met zijn vriend Jan Lievens.

Eerste succes

In Leiden heeft hij het naar zijn zin, maar hij wil graag naar de grote stad Amsterdam. Daar wonen veel rijke kooplieden. Om hun huizen te versieren laten ze veel schilderijen maken. Veel kans op werk dus voor de jonge Rembrandt.

Hij gaat erheen en krijgt er zijn eigen atelier. Hij schildert en tekent voor zichzelf en hij geeft les.

De anatomieles van professor Tulp

Het schilderij 'De Anatomische les' is zijn eerste grote opdracht. Hij krijgt die van de artsenvereniging.

Op het schilderij zie je een aantal artsen rond een dood mens dat wordt opengesneden. Dat deden ze om te leren hoe het menselijk lichaam er van binnen uitziet.

De meeste schilders van toen zouden er een keurig portret van gemaakt hebben. Rembrandt niet. Die laat een groepje mensen zien die heel ingespannen met iets bezig zijn. Het lijkt bijna een actie-foto, alsof je er zelf bij bent. Het is iets heel nieuws en het valt goed in de smaak. Vanaf dit moment stromen de opdrachten binnen.

Rembrandt ontmoet Saskia van Uylenburgh, het nichtje van zijn vriend Hendrick. Ze trouwen en gaan wonen in een prachtig huis aan de St. Anthoniebreestraat in Amsterdam. Het gaat hem goed en hij is gelukkig.

Schutterstuk

De Nachtwacht

Een volgende grote opdracht is de 'De Nachtwacht'. Rembrandt maakt er weer een bijzonder schilderij van. Geen stijf portret maar mannen in actie!

*Een kapitein geeft zijn mannen bevel om te vertrekken...
De vastberaden schutters laden hun geweer...
Maar andere schutters zijn opgewonden met elkaar aan het praten...
En eentje begint van zenuwachtigheid alvast te schieten...*

Wat is het geheim van Rembrandt?

Het geheim van Rembrandt is zijn manier van kijken naar mensen en dingen. Hij maakt het zich niet gemakkelijk.

Hij vraagt zich steeds af: Hoe breng ik iemand in beeld? Is hij moe of diep in gedachten? En hoe laat je dat zien? Rembrandt is altijd zoekende, hij kijkt heel goed naar alles om zich heen.

In het atelier met zijn leerlingen, maar ook op straat en thuis maakt hij kleine schetsjes. Vaak tekent hij bijvoorbeeld zijn vrouw Saskia.

Saskia in bed

Verdrietige tijden

Hendrickje Stoffels

Rembrandt en Saskia krijgen vier kinderen, maar ze sterven allemaal bijna direct na de geboorte, alleen de jongste, het jongetje Titus blijft leven.

Ze zijn daar heel blij mee, totdat Saskia een paar maanden na de geboorte van Titus sterft. Ze is pas 29 jaar oud.

Voor de verzorging van de kleine Titus en het huishouden neemt Rembrandt de vrouw Geertje Dirckx in dienst. Na een tijdje krijgen ze een relatie die uiteindelijk in ruzie eindigt.

Met de opvolgster van Geertje, Hendrickje Stoffels begint Rembrandt ook een relatie. Ze krijgen zelfs een kind, dat Cornelia wordt genoemd, net als Rembrandts moeder. Maar in die tijd was samenleven zonder getrouwd te zijn een grote zonde, zelfs de kerk bemoeit zich ermee.

Het gaat allemaal steeds slechter. Hij leeft in die tijd boven zijn stand, hij geeft te veel geld uit en de mensen roddelen over zijn leven met Hendrickje en Cornelia. Ze moeten kleiner gaan wonen en Hendrickje begint samen met Titus een kunsthandel om wat brood op de plank te krijgen.

Failiet

In deze tijd verandert de schilderstijl van Rembrandt. Hij schilderde vroeger met een fijn penseel, heel precies. Nu werkt hij met veel bredere kwasten, grove vegen, grotere gebaren. Hij maakt zijn voorstellingen steeds eenvoudiger, met minder details.

De mensen vinden dat maar slordig. Hij krijgt steeds minder opdrachten, maar hij blijft doorgaan met teveel geld uitgeven. En dan gaat het mis. Rembrandt gaat failliet. Hij moet zijn huis verkopen. Zijn schilderijen, zijn meubels, alles wordt in beslag genomen. Wat overblijft: een paar stoelen en zijn schildersspullen.

In 1669 sterft Rembrandt als een arm en eenzaam man. Hendrickje en Titus waren al eerder doodgegaan aan de pest. Hij wordt begraven in de Westerkerk in Amsterdam, maar niemand weet precies waar. Hij heeft geen grafmonument gekregen.

Wist je dat?

'De Nachtwacht' is niet de echte naam van het wereldberoemde schilderij van Rembrandt. Het heet eigenlijk: 'De compagnie van kapitein Frans Banning Cocq en luitenant Willem van Ruytenburgh maakt zich gereed om uit te marcheren'.

Maar omdat het schilderij zo donker was -en steeds donkerder werd door het vernis- werd het al snel 'De Nachtwacht' genoemd. En dat is ook wat korter dan de echte naam!

entoen.nu